

Toelichting beleidsregel bestuurlijke boete

Algemene toelichting

WerkSaam zorgt ervoor dat mensen die niet voldoende inkomen hebben, van een minimum inkomen worden voorzien. Om te zorgen dat iedereen hiervan gebruik kan maken is het belangrijk dat niemand ten onrechte gebruik maakt deze voorziening.

Volgens de wet moeten cliënten die de inlichtingenplicht schenden, het fraudebedrag terugbetalen en een boete krijgen. De hoogte van de boete is maximaal 100% van het benadelingsbedrag. Daarnaast moet WerkSaam naar de verwijtbaarheid kijken en ook naar hoeveel de cliënt van zijn/haar inkomen kan missen om de boete te betalen. Afhankelijk van de verwijtbaarheid moet de boete binnen 6 tot 24 maanden afgelost kunnen worden.

WerkSaam heeft beleidsvrijheid bij het vaststellen van deze ruimte (de fictieve draagkracht) en ging hiervoor (conform jurisprudentie) uit van het inkomen boven de beslagvrije voet. Op basis van een uitspraak van de Centrale Raad van Beroep van 4 augustus 2020, kan dit niet langer in stand blijven en moet dit worden verlaagd naar het inkomen boven 95% van de bijstandsnorm.

De volgende punten zijn vastgelegd in de beleidsregel:

- Wanneer WerkSaam gebruik maakt van de mogelijkheid om een waarschuwing op te leggen in plaats van een boete;
- Dat voor het vaststellen van de verwijtbaarheid wordt aangesloten bij de artikelen van het boetebesluit sociale zekerheidswetten;
- Dat de boete wordt verlaagd als de fictieve draagkracht onvoldoende is om de boete te kunnen betalen.

Artikel 2. Schriftelijke waarschuwing in plaats van boete

Als de inlichtingenplicht wel overtreden is, maar er is (nog) geen of een zeer gering benadelingsbedrag (< € 150,00), dan kan het geven van een waarschuwing volstaan. Dit is ook het geval als er wel een benadelingsbedrag is maar cliënt binnen 6 weken alsnog uit

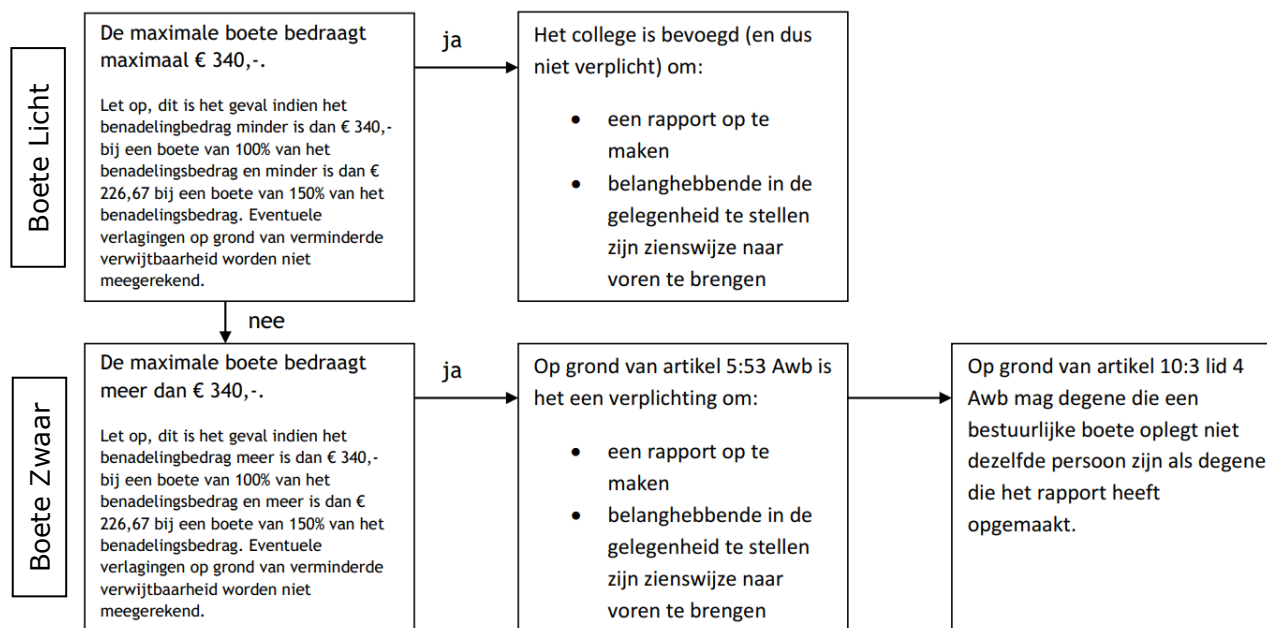

eigen beweging de benodigde inlichtingen verstrekt. Een waarschuwing is niet mogelijk als cliënt in de 24 maanden daarvoor al op enige wijze de inlichtingenplicht heeft overtreden.

Artikel 3. Berekening van de bestuurlijke boete

Bij de berekening van de bestuurlijke boete worden de criteria, zoals genoemd in het Boetebesluit sociale zekerheidswetten, gehanteerd. Bij recidive gaat het om 150% van het benadelingsbedrag.

In het onderstaande schema wordt uitgelegd welke invloed de hoogte van de boete heeft op het proces:

Artikel 4. Vaststellen fictieve draagkracht

WerkSaam stemt de boete nader af op de financiële omstandigheden van belanghebbende, in overeenstemming met de richtlijnen van de Centrale Raad van Beroep. Uitgangspunt is dat de boete door de cliënt met de fictieve draagkracht binnen een redelijke termijn kan

worden voldaan. Hierbij gaan we uit van het inkomen boven 95% van de bijstandsnorm. Er wordt geen rekening gehouden met:

- verhoogde zorg- of woonlasten;
- vermogen (omdat bij het meerekenen van vermogen de boetes hoger kunnen worden en hierdoor ongelijkheid tussen cliënten ontstaat);
- een lagere uitkering door de kostendelersnorm. Voor cliënten met de kostendelersnorm stelt WerkSaam de fictieve inkomsten op de bijstandsnorm voor een alleenstaande of gehuwden (omdat ook kostendelers een boete moeten krijgen bij het schenden van de inlichtingenplicht en in de praktijk gebleken is dat deze werkwijze standhoudt bij de rechtbank);
- vermogen.

Als cliënt ten tijde van het opleggen van de boete geen uitkering (meer) ontvangt, is het aan de hem/haar om inzage te geven in de actuele inkomenspositie. Als de cliënt hierin geen inzage geeft, dan wordt de hoogte van de boete niet aangepast op basis van de fictieve draagkracht. Als de cliënt nog wel uitkering ontvangt, dan wordt de fictieve draagkracht uiteraard daarop gebaseerd.

De daadwerkelijke aflossing vindt plaats op basis van de reële draagkracht. Dat komt omdat hierbij wel rekening gehouden moet worden met de regels die gelden bij het vaststellen van de beslagvrije voet. Dit betekent dat de invordering van de boete in de praktijk langer zal duren dan de termijn die gehanteerd wordt om de fictieve draagkracht te bepalen.

In onderstaand schema wordt uitgelegd hoe de bestuurlijke boete wordt berekend:

